

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Vordingborg Realskole.

1877-78

Efterretninger

om

Vordingborg Realskole

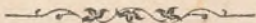
for

Skoleaaret 1877—78.

Ved

J. C. M. Ørum,

Cand. theol., Skolens Bestyrer.

Vordingborg.

Trykt i I. O. Willerups Bogtrykkeri.

1878.

I April indsendte jeg til Kultusministeriet følgende Skrivelse:

„Ifølge det høje Ministeriums Tilkjendegivelse medfører Retten til at afholde Afgangsprøven af højere Grad tillige Ret til at afholde Afgangsprøve af lavere Grad. Det vil imidlertid let skjønnes, at da Fordringerne til den sidstnævnte Prøve ere noget forskellige fra dem til den førstnævnte, faar bemeldte Ret ingen praktisk Betydning. Der fordres nemlig til den mindre Prøve, ifølge Bekjendtgjørelse af 28de Maj 1859, to danske Stile, medens kun en til den større; ligeledes forlanges Stereometri, hvilket ikke kræves til den større Prøve. Derhos skal Provsten, tilligemed en af Ministeriet beskikket Mand være Meddommer, hvilket end ydermere hindrer Skolen i at afholde Proven, da Skolen skal betale disse Meddommere Diæter og Rejseomkostninger.

Imidlertid kan Skolen stundom ønske at afholde den mindre Prøve ved Siden af den højere, da der kan gives Elever, som, fordi de ere mindre vel begavede, eller fordi de ikke have læst Fransk, eller fordi Forældrene ønske dem tidligere ud, ikke egne sig for den højere, men derimod for den lavere Prøve. Dette Tilfælde indtræffer vel sjældnere, men det kan dog indtræffe.

Derfor tillader jeg mig herved underdanigst at fremkomme med det Andragende, at det maa tillades Realskolen at afholde

begge Prøver samtidig, med de samme Censorer, som Ministeriet beskikker til den højere Prøve, saa at Kandidaterne examineres under et i de Fag, der ere fælles for begge Prover, nemlig i Tysk (dog at tysk Stil bortfalder for dem, der indstille sig til den lavere Prøve), Historie, Geografi, Mathematik og Naturhistorie. Derved vilde ganske vist Stereometri bortfalde, men det formenes, at et Ækivalent vilde være givet i Verdenshistorien, som jo kræves i større Omfang ved den store Prøve. I det hele vilde Fordringerne blive de samme, som ere foreskrevne i Bekjendtgjørelsen af 28de Maj 1859; kun maatte det henstilles, om det høje Ministerium i saa Fald vilde have Bekjendtgjørelsens Bestemmelser, betræffende to danske Stile og mundtlig Examination i Modersmaalet, fastholdte.

Jeg skal til Støtte for dette Andragende bemærke, at, da Kandidaterne, saavel til den lavere som til den højere Prøve, have gennemgaaet de samme Undervisningskursus, vilde de væsentlig befinde sig paa samme Dannelsesstrin, og at uden de antydede Modifikationer vilde Retten for en Skole til at afholde begge Prøver blive temmelig uanvendelig, fordi det vilde blive for kostbart baade for Skolen og for vedkommende Examinand, henholdsvis at afholde og indstille sig til den lavere Prøve.“

Herpaa svarede Ministeriet under 14de Maj saaledes:

„Efter at det af Dem hertil indgivne Andragende af 19de f. M., hvori ansøges om forskellige Ændringer i de for Afholdelse af Afgangsexamen for Realdisciple af lavere Grad givne Regler, har været Gjenstand for Brevvexling med Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler, skal Ministeriet herved tilbagemelde, at man med Inspektionen maa være enig i, at der ikke er Anledning til at bevilge det ansøgte.“

Ved Affattelsen af min Skrivelse gik jeg ud fra, at ligesom det i Latinskolen har vist sig, at nogle Elever laa bedre for Sprog, andre for Mathematik og Naturlære, saaledes gjentog det samme, vel endog i højere Grad, sig i Realskolerne, og at som der derfor ved Ordningen

af Latinskolen i 1871 var taget Hensyn dertil ved en Deling i to Retninger, saaledes kunde maaske ogsaa et lignende Hensyn tages ved Realskolerne, saa at begge Slags Elever ogsaa der kunde komme til deres Ret. Tre levende Sprøg, med tysk Stil til, ligge over mange af Elevernes Evner. Den lavere Afgangsprøve kræver kun et levende Sprog foruden Modersmaalet; den passer selvfølgelig fortræffelig for de, om jeg saa maa sige, mindre alsidige Elever i en Realskole. Men skal der holdes to forskellige Prøver, med forskellige Censorer, og det med en ikke ubetydelig Udgift for en i pekuniær Henseende mindre heldig stillet Skole, blot for den Forskjel Stereometrien foraarsager mellem de to Prøver, saa maa der træffes et Valg, saa kan kun den ene Prøve anstilles, og jeg maa derfor, efter at have modtaget Ministeriets foranstaaende Skrivelse, betragte Afgangsprøven af lavere Grad som bortfalden her ved Skolen undtagen for det vanskeligt indtrædende Tilfælde, at alle et Aars Kandidater skulde findes uskikkede til at fremstilles til den højere Prøve. Det er muligt, at jeg har været uheldig i at formulere min Skrivelse; maaske burde jeg have foreslaet Naturlære som Ækivalent for hvad der efter mit Andragende maatte falde bort af Bekjendtgjørelsen af 28de Maj 1859. Maaske har Inspektionen ment, at de Tilsynshavende vilde faa for meget Arbejde ved den foreslaede Kombination af begge Prøver; derom véd jeg naturligvis intel. Men ønskeligt var det, om der kunde træffes en saadan Ordning, at begge Prøver afholdtes ved en Skole uden at volde denne Tids- eller Pengespilde; det vilde være i Skolens og dens Elevers Tarv, og derfor vil vel en saadan Ordning ogsaa engang indtræde. Faldt Stereometrien bort, og det tilstededes

et Par paalidelige Mænd paa Pladsen at føre Kontrollen, saa var Sagen klaret.

Bestyrerne af Realskolerne i Slagelse, Vordingborg, Kolding og Thisted rettede i Januar følgende Skrivelse til Ministeriet:

„Den varme Interesse, med hvilken det høje Ministerium har virket for tidssvarende Reformers paa Skolevæsenets Omraade, baade hvad dets indre og ydre Ordning angaar, har derved ogsaa været rettet paa en Forbedring af Lærernes materielle Kaar. Vi fejle næppe ved at antage, at Lærerstandens ved de ublandede Realskoler har været indbefattet i disse Overvejelser. Men en direkte Henvendelse til Ministeriet fra Realskolernes Side har næppe tidligere paapeget den yderst ugunstige ydre Stilling, i hvilken disse Skolers Lærere befinde sig. Det er en saadan Henvendelse, vi tillade os at rette til det høje Ministerium, vor naturlige Værg.

Realskolerne ere upaatvilelig den Skoleform, der nærmest tør betegnes som et Foster af Tidens Aand. Deres Tanke har bidraget meget til Reformen af den lærde Skole, ikke blot hvad dennes indre Ordning angaar, men ogsaa derved, at mange af vore lærde Skoler have oprettet særskilte Realklasser, der tælle et meget stort Antal af disse Skolers Elever og saaledes væsentlig bidrage til Sikring af Skolernes Existens. Forsaavidt saadanne Skoler ere Statsskoler, nyde de af deres Lærere, der vejlede i Realfagene, de samme Rettigheder, som Skolernes øvrige Lærere. Ganske anderledes ere Lærerne ved de ublandede Realskoler stilledede. Vi overse ikke, at disse Realskoler paa mange Steder have en aldeles privat Karakter, at deres Lærere paa sine Steder kaldes og afskediges udelukkende af Bestyrerne, at de ofte kun ved ganske faa Timer ere knyttede til Skolerne, og at de i saadanne Tilfælde tit selv betragte denne løsere Stilling kun som noget ganske foreløbigt, som Indledningen til fastere Stillinger andetsteds. Men der gives ogsaa ublandede Realskoler — til hvilke de af os bestyrede høre —, der, udstyrede med ministeriel Bemyndigelse til Afholdelse af Realafgangsprøverne, støttede af Statstilskud og betjente af Lærere i faste Stillinger, have saa meget tilfælles med

de lærde Skoler, at deres Læreres ugunstige ydre Kaar synes at maatte fortjene særlig Paaagtelse. Dels ere disse Læreres Lønninger i Almindelighed yderst tarvelige, dels have de, hvad der er endnu betænkeligere, i skrigende Modsætning ikke blot til deres i Virksomhed ganske ensstillede Kolleger ved de lærde Skoler, men ogsaa til deres Kolleger ved Borger- og Almueskoler, ingen Ret til Efterløn, ligesom deres Tjeneste ved Realskolerne heller ikke giver dem Aldersret ved den yderst sjælden stedfindende Overgang til pensionsberettigede Lærerembeder.

Den sorgelige Omstændighed, at den udtjente Realskolelærer ligefrem er udsat for at lide Nød, for at blive henvist til Fattigforsorgelse, hvis ikke egen Formue eller privat Godgjørenhed frier ham derfra, har ogsaa for selve Skolerne den Fare, at disses Foresatte af personlig Medlidenhedshensyn fristes til at beholde en i sin Gjærning udsidt Lærer længere, end Skolens Tarv tillader det.

Da disse Misforhold, hvis Hovedtræk vi have anset det for nok at paapege, finde Anvendelse paa de af os bestyrede Skoler og efter den Tid, i hvilken disse Skoler havø bestaaet, meget snart ville gjøre sig gjældende paa den føleligste Maade — forsaavidt de ikke alt have gjort det — tillade vi os at ansøge det høje Ministerium at træffe Foranstaltninger til at afhjælpe dem, idet vi med fuld Tillid appellere til Ministeriets Omsorg for Lærerstandens.

Hertil kun et Par Bemærkninger. Det synes, at man for Øjeblikket her til Lands har en vis Forkjærlighed for Friskolevæsenet. Og nægtes kan det heller ikke, at Statsskolevæsenet, abstrakt set, rummer i sig store Farer. Det kan øve en trykkende Tvang paa et Folk, f. Ex. i religiøs Henseende; det kan medføre en trættende Ensformighed, og fremfor Alt kan det blive et forfærdeligt Middel til at tilintetgjøre et Folks Nationalitet. Men ogsaa Friskolen har sine Misligheder. Den kan stille Læreren i en pinlig Afhængighed af Forældrene; den udsætter en stor Del af Befolkningen for at opvoxe i

Uvidenhed; den kan medføre meget hult Væsen og Spilfægteri, og den garanterer ikke Læreren nogen Forsørgelse, naar han bliver gammel og opslidt i Skolens Tjeneste. Maaske kan ovenstaaende Andragende bidrage til at faa oplyst, hvorledes Venerne af Friskolen tænke sig Lærernes Alderdoms-Forsørgelse under en almindelig Friskole-Tilstand. Thi de Realskoler, der her have henvendt sig til Ministeriet gennem deres Bestyrere, ere ikke Stats-, men Friskoler, om de end ikke ere det i grundtvigiansk Forstand; dog dette kan jo hverken gjøre fra eller til i Henseende til at kalde dem Friskoler saa lidt som med Hensyn til det Spørgsmaals Besvarelse, om Staten skal tage sig af Lærernes Alderdoms-Forsørgelse, være sig direkte, eller ved at gjøre Forældrene (Kommunerne) det til Pligt at sikre dem Efterløn. Mig forekommer det, at hvis Friskolens Talsmænd ville være sig selv tro og fremme Friskolens Sag, da maa de ikke blot anse os Lærere ved de private Realskoler for ligesaa værdige til Efterløn som Lærerne ved Statsskolerne, men af al Magt støtte vort Andragende, der iøvrigt synes at anbefale sig af sig selv.

Skolens Virksomhed i 1877—78.

Femte Klasse A. Dansk: Den danske Litteratur Historie er gennemgaaet fra Folkeviserne indtil Baggesen gennem en Række Oplæsninger. Følgende Digte ere lærte udenad: I Høsten, Aftenhvile, Aftenlandskab, Vikingen synger; c. 40 Stile. — Tysk: Hjorts Læsebog S. 195—235, 291—302, 324—329, 381—391; omtrent Halvdelen af Kellers Mustersammling; Oversæt-

telse fra Dansk efter Lorenzens Stiløvelser; Simonsens Formlære og Syntax; 50 Stile. — Engelsk: The children of the new forest S. 1—167; Listovs Læsestykker Nr. 1; Morris English Reading-book (undtagen Samtalerne); 30 Stile. — Fransk: Borrings Læsebog f. Melleml. S. 132—150, 185—214; Sammes Etudes litteraires 20—32, 47—61, 120—146; Ingerslevs Grammatik; 10 Stile; af og til kursorisk Læsning. — Religion: Assens mindre Bibelhistorie S. 129—ud. — Historie: Hele Blochs Lærebog. — Geografi: Hele Erslevs Lærebog Nr. 2. — Naturhistorie: Lützens Zoologi Nr. 2 og Strøms Botanik. — Naturlære: Deichmann-Branths Fysik og Jørgensens Kemi. — Arithmetik: Steens Algebra: Logarithmer, Rentenregning og Rækker; repeteret det hele Pensum. — Geometri: Mundts Lærebog, Areal og ud. I Almindelighed Hjemmeopgaver hver Uge. — Tegning: Geometrisk og Frihaandstegning efter Helstedes Tegneböger. — Skrivning hjemme til Forevisning paa Skolen.

Femte Klasse B. Dansk, Religion, Skrivning og Tegning som 5te A. — Tysk: Hjort S. 1—20, 122—156, 162—173; Simonsens Formlære; Rungs Materialier, Præposition og Rekapitulation. — Engelsk: Marryat S. 1—100, 291—336; Listovs Ledetraad Nr. 2 St. 1—109; 40 Stile. — Fransk: Borrings S. 132—150, 185—214; Etudes litteraires S. 119—141; Ingerslevs Formlære; 9 Stile. — Historie: Folkevandring, Middelalderen. — Geografi: Sydeuropa, Asien, Afrika, Amerika, Australien. — Naturhistorie: Padder, Fisk, Leddyr og Bløddyr; Formlære, Blomsterplanter. — Naturlære: Mekanisk Fysik, Lyslære, Varmelære, Magnetisme; Kemi S. 1—50. — Arithmetik: Smith,

§ 105—172. — Geometri: Smith § 144—192. Hjemmeopgaver hver Uge.

Fjerde Klasse. Dansk: Flors Læsebog til Oplæsning og Analyse; lært udenad: Henrik og Else, Maalet, Sømandssang, Da jeg var lille, Aftenlandskab; c. 50 Stile. — Tysk: Hjort, S. 1—4, 13—50; Simonssens Formlære: Kjønslære, Hovedordets og Adjektivets Deklination, Talord, Pronom., Verbet; Rungs Materialier St. 46—51, 54—68, 70—74; 30 Stile. — Engelsk: The children S. 1—50; Listovs Ledetraad Nr. 2 S. 1—52; 35 Stile. — Fransk: Borring S. 90—128; Ingerslev, Tallet, Kjønnen, Kjønsbøjning, Talord, Adjektiv, Pronomen, Verbet; 12 Stile. — Historie: Kofod, den nyere Historie fra Ludvig den Fjortende; Bloch, Oldtiden til Roms Borgerkrige. — Geografi: Erslev Nr. 2, førfra til Holland. — Religion: Balslev, Bønnen, Sakramenterne og de ti Bud; Assens, det nye Testamente; Ps. 1, 15, 138, 162, 358, 420. — Naturhistorie: Lütken Nr. 2, Mennesket, Pattedyr, Fugle; Strøm, Formlære, Frikronbladede, Helkronbladede. — Naturlære: Mekanisk Fysik og Lyslære efter Lorenz. — Arithmetik: Smith, § 1—105. — Geometri: Smith, til § 130. — Regning: Blandede Opgaver. — Skrivning i Hjemmet 2 Gange om Ugen til Forevisning paa Skolen. — Tegning efter Helstedes 4de og 5te Hefte.

Tredie Klasse. Dansk: Matzens Læsebog 3die Del til Oplæsning og Analyse; lært udenad Holger Danskes Hilsen, Holger Danskes Mærke, Thorvald Vidførle, Zinklars Vise, Niels Ebbesen, Ivar Hvitfeldt, de tvende Kirketaarne; c. 75 Stile, dels Gjenfortælling, dels Diktat. — Tysk: Kaper og Simonsens Læsebog

S. 56—96; lært udenad der weisse Hirsch, der Rekrut, die Nacht, Gottes Vater treue; efter Simonsen lært Kjønsgregler og Deklination, Pronom. og Præposit., Hjelpeverb og regelm. Verbum; Jürs og Rung, St 22—27, 30—41, 46. — Engelsk: Hele Listovs Ledetraad Nr. 1; 20 Stile. — Fransk: Borring, S. 1—28; Ingerslev, Tallet, Kjønnet, Pronom., Hjelpeverb og regelm. Verb.; c. 14 Stile. — Religion: Assens, det nye Testamente—Jesu Lidelse; Balslevs Katekismus helt igjennem; Ps. 1, 39, 343, 420, 434, 466. — Historie: Fra Roms Borgerkrige til Ludvig den Fjortende, efter Kofod. — Geografi: Sydeuropa, Asien, Afrika, Amerika, Australien, efter Erslev Nr. 4. — Naturhistorie: Lütken Nr. 3, Pattedyr, Edderkopper, Krebsdyr, Bløddyr. — Naturlære efter mundtlig Meddelelse. — Regning: Brøk og Reguladetri. — Tegning efter Helstedes 3die og 4de Hefte.

Anden Klasse. Dansk: Matzens 3die Del, 100 S; lært udenad Danmark mit Fædreland, Holger Danskes Hilsen, Holger Danskes Mærke, Niels Ebbesen, Matrosen, Kirsten Pils Kilde, Lær mig, Nattens Stjerne, Godgjørenhed; 80 Stile, dels Diktat, dels Gjenfortælling. — Tysk: Kaper, S. 33—59; Simonsen, Artiklen, Substantivernes Deklination, Pronom., Hjelpeverb og det regelm. Verbum; Jürs og Rung, St. 1—5, 22—26, 30, 32, 35; 15 Stile. — Engelsk: Listovs Ledetraad Nr. 1, St. 1—40; 8 Stile. — Religion: Indledningen og de ti Bud; det gamle Testamente, efter Balslev; 9 Ps. — Historie: Fra Cyrus til Roms Borgerkrige, efter Kofod; fra Frederik den Anden—Christian den Niende. — Geografi: Erslev Nr. 4, Sydeuropa, Asien. — Naturhistorie: Jord- og Vandfuglene samt Krebsdyr

og Padder. — Regning: Reguladetri, Addition og Subtraktion i Brøk. — Tegning: 3die H. af Helsted.

Første Klasse. Dansk: Matzens 2den Del, S. 1—140; lært Marie og Kanariefuglen, Fuglen og Drengen, Spurven og Hesten, Hundehvalpen, Konen og Hesten, Hunden ved Stranden, Hvad Bøgetræet sang, Draaben, Bondtros Død, Den dræbte And, Lær mig, Kirsten Pils Kilde, Dansen i Skoven. Af Stile, dels Diktat og dels efter Bog, ere skrevne 78. — Tysk: Kaper, S. 12—33; B S. 1—12. — Religion: Det gamle Testamentes Historie; Luthers lille Katekismus; Ps. 63, 77, 143, 222, 266, 277, 309, 352, 365. — Historie: Blochs mindre Lærebog, fra Nordboerne i Hedenskabets Tid til Stuarterne. — Geografi: Danmark efter Erslev Nr. 4; kort Udsigt over Verdensdelene, mest mundtlig og efter Kortet. — Naturhistorie: Pattedyrene og Skovfuglene. — Regning: A Reguladetri, B fire Species i benævnte Tal. — Tegning efter Helsteds 1ste og 2det Hefte.

Forberedelsesklassen. Dansk: 100 S. af Matzens 1ste Del; 11 Digte lærte udenad; Retskrivning efter Bog paa Tavle. — Religion: Det gamle Testamentes Historie til Dommerne, efter Balslev; Ps. 141, 146, 233, 256. — Historie: Den nordiske Gude-lære, Oldtidens og Middelalderens Historie til Valdemar den Store (mundtlig). — Geografi: Mundtlig og efter Kortet Verdensdele og Verdenshave, Europa, Nordafrika og Vestasien; Danmark mere specielt. — Regning: De fire Species i ubenævnte Tal.

Forskjellige Meddelelser.

Fagene have i de forskjellige Klasser havt følgende Timeantal:

	V Kl. A	V Kl. B	IV Kl.	III Kl.	II Kl.	I Kl.	Fbkl.
Dansk "	3	"	3	4	5	8	9
Tysk 3	"	3	3	3	3	3	"
Fransk "	3	"	3	3	2	"	"
Engelsk . . . 3	"	3	3	3	2	"	"
Religion . . . "	1	"	2	3	3	3	2
Historie . . . 2	1	2	3	3	3	2	2
Geografi . . . "	2	"	2	2	2	2	2
Naturhistorie "	2	"	2	2	2	2	"
Naturlære . . 2	1	2	3	1	"	"	"
Mathematik . 5	"	5	4	"	"	"	"
Regning . . . 1	1	1	2	3	4	4	5
Skrivning . . "	"	"	"	3	4	4	5
Tegning . . . "	2	"	2	2	2	2	"
Sang "	2	"	2	2	2	2	2
Gymnastik . . "	2	"	2	2	2	2	2
	36	36	36	36	34	34	27

Første Klasse har været delt i to Afdelinger, kun deri forskjellige, at Afd. B har havt Tysk særskilt i 2 Timer; iøvrigt have de læst alle Fag sammen.

Bestyreren har læst Dansk og Engelsk i 4de og 5te, Tysk i 3die—5te, Religion i 3die og 5te Kl.; — 30 Timer.

Hr. Kand. Winding: Geografi i alle Klasser, Historie i 1ste—5te, Tysk i 1ste Kl.; — 33 Timer.

Hr. Kand. Pedersen: Skrivning og Sang i alle Klasser, Fransk i 3die—5te, Dansk i 3die, Tysk i 2den, Religion i Forberedelsesklassen; — 32 Timer.

Hr. Pastor Møller: Regning i 3die—5te, Matematik i 4de og 5te, Religion i 4de, Dansk i 1ste Kl.; — 33 Timer.

Hr. Seminarist med udvidet Examen Matthiessen: Naturhistorie og Naturlære i 3die—5te, Regning i 2den —Fbkl., Engelsk i 2den og 3die Kl.; — 34 Timer.

Hr. Seminarist Rasmussen: Tegning i alle Kl., Naturhistorie og Religion i 2den og 1ste, Dansk i 2den, Dansk og Historie i Fbkl.; — 34 Timer.

Hr. Arrestforvarer Tapdrup: Gymnastik i alle Klasser; — 6 Timer.

Skolen tæller nu (1ste Juni) 102 Elever, mod 86 i forrige Aar. I Aarets Løb ere 34 blevne indmeldte, 18 udgaaede. Fem tog Afgangsprøven af højere Grad, 6 udgik i Anledning af Konfirmation, 4 formedelst Fraflyttelse, 2 for at nyde Privatundervisning, 1 for at udhvile sig.

Fri Skolegang have havt: I. D. Monfeldt af 5te, K. Jensen og H. Thomsen af 4de, H. P. Hansen af 3die, F. F. Andersen og O. Schlichting af 2den Kl.

For halv Betaling gaa: P. N. Pedersen af 5te, F. Schrøder og Th. Staal af 3die, F. Moe af 2den Kl. — Sparekassen betaler den anden Halvpart.

Skolehjælp af Vallø Stifts Midler nyde: M.

Christophersen og C. Jørgensen, hver 50 Kr., og I. D. Monefeldt 100 Kr.

Det Schou-Bechmannske Legat paa 40 Kr. gives til I. D. Monefeldt, som efter endt Afgangsprøve forlader Skolen i Juli Maaned.

Renterne af Skolens Jubilæumslegat til Anskaffelse af Bøger tilstaaes F. Schrøder og H. P. Hansen, begge af 3die Kl.; hver af dem erholder 13 Kr. 50 Øre.

Halvaarsexamen afholdtes sidst i Januar. I Begyndelsen af April anstilledes en Prøve, efter Udfaldet af hvilken følgende 5 Elever indmeldtes til Afgangsprøven i dette Aar:

- I. D. Monefeldt, født den 12te Juni 1862,
- S. M. E. Christophersen, f. d. 14de April 1862,
- I. C. Jørgensen, f. d. 8de Septbr. 1862,
- N. D. P. Smith, f. d. 22de April 1862, og
- C. B. Bruun, f. d. 10de April 1863.

Den 22de September f. A. gjorde Skolens Lærere i Forening en Nøddetur til Stensby Skov; d. 23de Februar i Aar afholdtes Skoleballet; den 18de Maj gjorde Lærerne og de tre øverste Klasser en Udflugt til Møens Klint; den 1ste Juni gik den aarlige Skoleskovtur for sig til Langebæk Skov.

Afgangsprøve af højere Grad afholdtes: den skriftlige den 15de og 16de Juni, den mundtlige den 21de Juni, 6te og 7de Juli. I Bedømmelsen deltog

d'Hrr. Professor A. Steen og Dr. E. Warming samt efter Indbydelse d'Hrr. Disiriktlæge G u n d e l og Pastor L a k j e r i Kastrup.

Opgaverne ved den skriftlige Prøve vare:

U d a r b e j d e l s e i M o d e r s m a a l e t. Austra-
liens vigtigste Ejendommeligheder.

T y s k S t i l. Absalon var en Søn af den højt ansete Asker Ryg og Sønnesøn (Enkel) af den ikke mindre berømte Skjalm Hvide. Tyve Aar gammel gik han til Paris for at studere under berømte Læreres Vejledning (Leitung). Han tilegnede (aneignen) sig en fortrinlig videnskabelig Dannelse og de Samtidige (Zeitgenossen) roste lige saa meget hans Lærdom og Veltalenhed (Beredsamkeit) som hans Tapperhed og Statsklogskab. Ved det gruelige Gjæstebud (Gastmal) i Roskilde optog (auffangen) han den myrdede Kong Knud i sine Arme og undgik selv med Nød og næppe (kaum) Døden, idet han frelste (erretten) sin Ven Valdemar. Fra dette Øjeblik af var han den store Konges trofasteste (treu) Støtte i Krig og Fred. Det ene Aar efter det andet førte han de Danske over Østersøen imod Venderne, indtil Erobringen af Staden Arkona paa Rygen gjorde Ende paa Hedenskabet (Heidenthum) og forvandlede de vendiske Sørøvere til fredelige Undersaatter af Danmark. Efter et langt og virksomt Liv trak han sig tilbage til Sorø, hvor han døde Aar 1201; hans Grav vises bagved Kirkens Alter.

A r i t h m e t i k. 1. En Kjøbmand har tre Vexler, som, naar de forfalde til Betaling, indbringe følgende Beløb: 500 Reichsmark ($m\frac{1}{2}$), 32 Pund Sterling (£st.), 430 Francs (Fr.). Han sælger dem før Forfaldsdagen

til en anden, som afdrager 6 pCt. for hele den Tid, der forløber til Forfaldsdagen. Hvor meget faar han derfor i Kroner og Øre?

1 $m\%$ = 90 Øre. £st. = 18 Kr. 20 Øre, 1 Fr. = 73 Øre.

2. Af Ligningen

$$\frac{a b}{a^2 - b^2 x^2} + \frac{c d}{c^2 - d^2 x^2} = 0,$$

søges x under den simpleste Form. Hvad bliver x , naar $a = 28 + 12\sqrt{5}$, $b = 3 + \sqrt{5}$, $c = \frac{1}{2}(29 - 13\sqrt{5})$, $d = 2 - \sqrt{5}$?

3. At finde x , naar $\sqrt[3]{1,104081} \cdot \sqrt[2]{1,104522} = 1,0302$.

Geometri. 1. Naar man i et Kvadrat ABCD trækker Linier igjennem A, B, C og D under samme Vinkel (dog ikke 45°) med henholdsvis AB, BC, CD og DA, saa danne disse Linier et Kvadrat. Hvorledes bevises det?

Der er givet en Cirkel og et Kvadrat med samme Centrum, Cirklen indenfor Kvadratets Omkreds. Man skal indskrive et Kvadrat i Cirklen saaledes, at Forlængelserne af dets fire Sider gaa igjennem hver sin af det givne Kvadrats Vinkelspidser.

2. Trekanten ABC er indskrevet i en Cirkel. En Korde CD, som skærer AB, og hvis indenfor Trekanten liggende Stykke CM er 8^{a} , deler Trekanten i to Arealer, der forholder sig som 3 til 2. Siden AB er 10^{a} . Hvor store ere Stykkerne af AB? Hvor stor er den Rest MD af Korden CD, som ligger indenfor Cirklen?

For det Tilfælde, at CD gaar igjennem Cirkelns Centrum O, findes tillige O's Afstand fra AB, C's Afstand fra AB og Arealet af Trekanten ABC.

Udfaldet af Prøven var følgende:

	Dansk Stil,	Tysk, skriftlig og mundtlig.	Fransk,	Engelsk,	Historie,	Geografi,	Naturhistorie,	Naturlære,	Arithmetik, skriftlig og mundtlig.	Geometri, skriftlig og mundtlig.	Points,
C. T. Gündel.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	ug. ÷	mg.	tg. +	g.	mg.	tg. +	g.	63.
J. P. Gümoes.	tg. +	g.	g. ÷	g.	g.	g.	g.	mg. ÷	g. ÷	tg. ÷	45.
L. C. L. S. Jensen.	mg.	mg. ÷	mg.	ug. ÷	g. +	g.	mg. +	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	73 ² / ₃ .
H. Johansen.	mg.	mg.	mg. +	ug.	ug.	g. +	ug. ÷	mg.	ug. ÷	g. +	79.
H. E. R. P. Pedersen.	g.	g.	tg. +	mg. ÷	ug. ÷	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	tg.	58 ¹ / ₃ .

Skolens Samlinger

have havt følgende Tilvæxt:

a) Den fysiske: Model af en Decimalvægt, Apparat til Paavisning af Luftens Udvidelse, Farveskiver.

b) Den naturhistoriske: Almindelig Spidsmus, Dværgspidsmus, graa Flaggermus. — Spurvehøg (Præparat af Hjerter, Mave, Tunge og Luftrørspartiet); Flagspæt (Vinger, Hale og Fødder, Præparat af Tungepartiet, Hovedets Skelet); Pingvin (Hale og Vinger). — Hugorm, sort Varietet, almindelig Firben, almindelig Snog, Træsnog, Staalorme. — Grøn Frø, Løvfrø, stor Salamander. — Tangnaal, Tangsnarre, Ulk, Gjedde, Haj, Rokkæg.

Insektsamlingen er fornyet og forøget med c. 150 Arter af Insekter, tildels udklækkede paa Skolen.

Endvidere er modtaget 2 Hvepseboer, 2 Guldmus, en Eremitkrebs, en Spolorm af Hesten, en Bændelorm af Katten.

Mineralsamlingen har modtaget Stykker af Asbest, Arksuktit, Glimmerskifer med Granater, 2 Granater.

Skolens Regnskab for Aaret 1877.

Indtægt.

Degntrave, 26 $\frac{1}{4}$ Td. á 13 Kr. 45 Ø.	351 Kr.	6 Ø.
Afgift af Stipendiefondens Jordlod . . .	33 —	63 —
Leje af Skolens Jordlodder	108 —	24 —
Skolepenge	4312 —	98 —
Renter af udestaaende Kapitaler . . .	1118 —	10 —
Indtegningspenge	56 —	„ —

Kommunens Tilskud	1800 Kr.	„ Ø.
Underskud*)	2290 —	20 —
	<hr/>	
	10,074 Kr.	21 Ø.

Udgift.

Lønninger	8780 Kr.	„ Ø.
Kontorholdsudgifter	98 —	10 —
Udgift ved Bygninger, Inventarium osv.	730 —	15 —
Andre Udgifter	465 —	96 —
	<hr/>	
	10,074 Kr.	21 Ø.

Lærebøgerne for næste Skoleaar.

Forberedelsesklassen. Holbechs og Matzens ABC og Læsebog, Hansens Regnebog, Balslevs Bibelhistorie.

Første Klasse. Matzens danske Læsebog II., Simonsens og Kapers tyske Læsebog for Begyndere, Blochs mindre Læsebog i Historie, Erslevs Geografi Nr. 4, Lützens Begyndelsesgrunde af Dyrerigets Naturhistorie Nr. 2, Balslevs Bibelhistorie, Luthers lille Katekismus.

Anden Klasse. Matzens danske Læsebog III., Simonsens og Kapers tyske Læsebog, Jürs og Rungs Materialier, Simonsens Formlære, Blochs lille Historie, Erslevs Geografi, Balslevs Katekismus og Bibelhistorie,

*) Til Dækning heraf har den almindelige Skolefond bidraget 1800 Kr.

Lützens Begyndelsesgrunde, Listovs Ledetraad Nr. 1, Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser.

Tredie Klasse som anden Klasse, men Kofods Historie, Assens mindre Bibelhistorie.

Fjerde Klasse. Flors danske Haandbog, Hjorts tyske Læsebog, Jürs og Rungs Materialier, Simonsens Formlære, Borrings franske Læsebog for Mellemklasser, Ingerslevs Grammatik, Listovs Ledetraad Nr. 2, the children of the new forest, Blochs Historie for Realskoler, Erslevs Geografi Nr. 2, Assens Bibelhistorie, Balslevs Katekismus, Lützens Begyndelsesgrunde, Strøms Botanik, Lorenz Naturlære, Smiths Arithmetik og Geometri.

Femte Klasse B som fjerde, med Tilføjelse af Jørgensens Begyndelsesgrunde i Kemi og Tillæg til Lorenz Naturlære.

Femte Klasse A desforuden Simonsens Syntax, Kellers Mustersammling deutscher Gedichte, Listovs engelske Læsestykker og Stiløvelser, 1ste Afd., Lalandes Logarithmetabeller.

Desuden maa hver Elev være forsynet med et Atlas og „Lovsange til Skolebrug, samlede af Ørum“, Eleverne i 4de og 5te Klasse tillige med et Tegnebestik. Det anses som en Selvfølge, at 5te Klasses Elever ikke kunne undvære Lexica, hvorfor man ved Tildelingen af Boglegatet tænker sig dette fortrinsvis anvendt dertil.

Examensskema.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Mandag den 17de Juni.

Kl. 8 Dansk Stil. | Kl. 4—8 Geometri.

Tirsdag den 18de Juni.

Kl. 8 Tysk Stil. | Kl. 4—8 Arithmetik.

Den mundtlige Afgangsprøve.

Fredag den 5te Juli.

Kl. 5 Historie.

Lørdag den 6te Juli.

Kl. 8 Fransk. | Kl. 11 Tysk. | Kl. 5 Geografi.

Mandag den 8de Juli.

Kl. 8 Naturlære. | Kl. 11 Engelsk. | Kl. 5 Matematik.

Tirsdag den 9de Juli.

Kl. 8 Naturhistorie.

Den skriftlige Aarsprøve.

Lørdag den 6te Juli.

Kl. 8 Dansk Stil.

Mandag den 8de Juli.

Kl. 8 Regning.

Den mundtlige Aarsprøve.

Tirsdag den 9de Juli.

Kl. 8	Historie	4&5 Kl.	W.	Kl. 3	Naturlære	5 Kl.	Mt.
	Dansk	2 —	R.		Dansk	4&5 —	O.
					Geografi	2 —	W.
Kl. 10	Tysk	3 —	Ø	Kl. 5	Engelsk	3 —	Mt.
	Dansk	1 —	M.		Religion	1 —	R.
	Religion	Fbkl.	P.		Geografi	Fbkl.	W.

Onsdag den 10de Juli.

Kl. 8	Tysk	4&5 Kl.	Ø	Kl. 3	Geografi	4&5 Kl.	W.
	Arithmetik	5 —	M.		Dansk	3 —	P.
	Historie	3 —	W.		Religion	2 —	R.
Kl. 10	Tysk	2 —	P.	Kl. 5	Religion	3 —	O.
	Naturhistorie	1 —	R.		Mathematik	4 —	M.
	Regning	Fbkl.	Mt.		Regning	1 — B	Mt.

Torsdag den 11te Juli.

Kl. 8	Engelsk	4&5 Kl.	Ø.	Kl. 3	Naturlære	4 Kl.	Mt.
	Historie	2 —	W.		Dansk	Fbkl.	R.
	Naturhistorie	3 —	Mt.		Historie	1 Kl.	W.
Kl. 10	Tysk	1 —	W.	Kl. 5	Fransk	4&5 —	P.
	Geometri	5 —	M.		Naturhistorie	2 —	R.
	Fransk	3 —	P.		Naturlære	3 —	Mt.

Lørdag den 13de Juli.

Kl. 8	Naturlære	5 Kl.	Mt.	Kl. 10	Historie	Fbkl.	R.
	Religion	4 —	M.		Geografi	1 Kl.	W.
	Geografi	3 —	W.		Engelsk	2 —	Mt.

Elevernes skriftlige Arbejder og Tegnebøger ville findes fremlagte i Gymnastiksalen.

Udfaldet af Examen og Omflytningen meddeles Lørdag den 13de Juli umiddelbart efter Sangprøven Kl. 3.

Til at overvære den mundtlige Del af Prøverne indbydes Børnenes Forældre eller Værger samt hvem, der ellers maatte føle Lyst til at gjøre sig bekjendt med Undervisningen.

Torsdag den 15de August begynder Skoleaaret 1878—79.

1878.